

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ”

Факультет гуманітарних наук
Кафедра української мови

Наталя Кобченко

“ПОРІВНЯЛЬНИЙ СИНТАКСИС”

Навчально-методичний комплекс дисципліни

КИЇВ
НаУКМА 2018

УДК 811.161.2'366(07)

ББК 74.268.1Укр

К 55

Навчально-методичне видання

Кобченко Наталя.

Порівняльний синтаксис : [навчально-методичний комплекс дисципліни; освітній рівень – бакалавр]. – К. : НаУКМА, 2018. – 19 с.

У посібнику викладено програму та структуру курсу, подано детальні плани семінарських занять, зміст індивідуальних завдань, теми пошуково-дослідницьких проектів, вимоги до виконання й оформлення цих проектів, запропоновано літературу для підготовки до аудиторних занять та самостійної роботи, визначено систему оцінювання та критерії оцінювання для кожного виду робіт. Адресовано слухачам бакалаврських програм спеціальності 035 – Філологія.

Рецензенти:

Мирослава Баган, доктор філологічних наук, професор

(Київський національний лінгвістичний університет);

Наталія Ясакова, доктор філологічних наук, доцент

(Національний університет “Києво-Могилянська академія”);

Ірина Арібжанова, кандидат філологічних наук, доцент

(Київський національний університет імені Тараса Шевченка).

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри української мови НаУКМА
(Протокол № 4 від 31.10.2018)

©Наталя Кобченко, 2018

©НаУКМА, 2018

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	2
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ	4
ПЛАНІ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	5
ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ	6
ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	8
Семінарське заняття № 1.	
Особливості вираження предикативного центру двоскладного речення в українській та англійській мовах. Його синтаксичні трансформації під час перекладу	8
Семінарське заняття № 2.	
Зіставлення заперечних (двоскладних і односкладних) конструкцій в українській та англійській мовах і способи їх перекладу	10
Семінарське заняття № 3.	
Інфінітив у структурі речення української та англійської мов.....	12
Семінарське заняття № 4.	
Структурно-семантичні особливості складних речень в українській та англійській мовах. Відтворення чужого мовлення в порівнюваних мовах	13
Семінарське заняття № 5.	
Контрольна робота	15
Семінарське заняття № 6.	
Захист індивідуальних проектів	15
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПРОЕКТУ	16
ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	18
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ, УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ	18

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс “Порівняльний синтаксис” є вибірковою дисципліною навчального плану спеціальності 035 – *Філологія: спеціалізація “Германські мови та літератури (переклад включно)”*, освітня програма “*Англійська мова, українська мова та зарубіжна література*”, освітньо-кваліфікаційного рівня *бакалавр*.

Мета навчального курсу – ознайомлення майбутніх філологів з типологічними особливостями української та англійської мов, студіювання їхнього синтаксичного ладу в компаративному аспекті, з’ясування типологічних та контрастивних закономірностей в основних організації синтаксичних одиниць (словосполучень, простих речень та складних речень).

Завдання навчального курсу:

- ✓ ознайомлення з теоретичною платформою типологічної й контрастивної граматики;
- ✓ зіставлення особливостей конструювання простих та складних речень порівнювальних мов та визначення міжмовних еквівалентів;
- ✓ висвітлення диференційних синтаксичних рис української та англійської мов та закономірності їх функціонування;
- ✓ аналіз основних синтаксичних трансформацій під час перекладу специфічних для кожної мови конструкцій;
- ✓ активізувати знання синтаксичних норм сучасної української мови та сприяти автоматизації їх дотримання під час перекладу з англійської мови;

Міждисциплінарні зв’язки. Курс “Порівняльна морфологія” тісно пов’язаний із проблематикою навчальних курсів “Сучасна українська мова. Морфологія”, “Сучасна українська мова. Синтаксис”, “Теоретична граматика англійської мови”, “Практична граматика англійської мови”, а також передбачає залучення знань з таких дисциплін, як “Вступ до мовознавства” та “Країнознавство”. Навчальна дисципліна “Порівняльний синтаксис” готує надійне підґрунтя для ефективного опанування курсів “Стилістика англійської мови” (освітній рівень – бакалавр) та “Функційна граматика: порівняльний аспект” (освітній рівень – магістр).

Мета і завдання лекційних занять. Лекції з курсу “Порівняльний синтаксис” передбачають систематизований і структурований виклад програмного матеріалу й мають на меті сформувані в студентів базовий рівень знань з дисципліни, а також спрямувати їхні самостійні зусилля щодо засвоєння предмета.

Мета і завдання семінарських занять. Семінарські заняття з курсу передбачають обговорення студентами питань, визначених робочою навчальною програмою, і мають на меті закріплення і поглиблення знань предмета, здобутих під час лекційних занять і самостійної роботи; прищеплення навичок аналізу конкретних тем і проблем; розкриття їх теоретичного змісту і практичного значення; ведення фахової дискусії тощо.

Зміст семінарських занять. Семінарські заняття з курсу передбачають такі форми аудиторної роботи:

- обговорення спільних і диференційних особливостей синтаксичного ладу української та англійської мов, висвітлених у наукових статтях, що запропоновані для обов’язкового опрацювання;

- конспектування й рецензування наукових статей до відповідних тем семінарських занять;
- проведення диспутів;
- письмове виконання практичних домашніх завдань, зорієнтованих на практичне застосування здобутих теоретичних відомостей;
- виконання контрольної роботи;
- підготовка індивідуальних проектів з проблематики дисципліни.

Мета і завдання самостійної роботи з курсу. Самостійна робота студента є формою оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторних навчальних занять. Вона спрямована на закріплення й поглиблення теоретичних знань з дисципліни, вдосконалення вміння роботи з першоджерелами, оволодіння прийомами відтворення безеквівалентних синтаксичних конструкцій іншою мовою, а також формування практичних навичок перекладу українських синтаксичних побудов, відсутніх в англійській мові, та навпаки.

Самостійна робота охоплює:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне вивчення питань і тем, що не були розглянуті під час лекційних занять;
- підготовку до семінарських занять, зокрема, конспектування й рецензування наукових статей та виконання системи вправ практичного характеру;
- **виконання індивідуального проекту.**

Вимоги до знань та умінь. За результатами вивчення курсу **студент повинен знати:**

- основні поняття типології та контрастивної граматики;
- різновиди синтаксичних зв'язків та семантико-синтаксичних відношень в українській та англійській мовах;
- спільні та відмінні риси структурування простих та складних речень порівнювальних мов;
- синтаксичні норми та синтаксичні девіації сучасної української літературної мови;
- основні шляхи відтворення англійської мовою українських синтаксичних конструкцій, що не мають у ній відповідників;
- основні шляхи відтворення українською мовою англійських синтаксичних конструкцій, що не мають у ній відповідників.

студент повинен уміти:

- адекватно оперувати теоретичним апаратом мовної типології та контрастивної граматики під час зіставлення синтаксичного ладу української та англійської мов;
- визначати синтаксичні зв'язки й семантико-синтаксичні відношення між компонентами синтаксичних побудов порівнювальних мов;
- визначати спільні й відмінні ознаки синтаксичних конструкцій порівнювальних мов;
- упізнавати синтаксичні девіації у перекладах;
- адекватно відтворювати специфічні для української мови конструкції англійською мовою;
- адекватно відтворювати специфічні для англійської мови конструкції українською мовою;
- здійснювати аналіз синтаксичних трансформацій перекладеного тексту (з української англійською і навпаки).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми	Кількість годин	
		Аудиторні	Сам. роб.
ЛЕКЦІЇ			
1.	Вступ до вивчення порівняльного синтаксису.	2	0
2.	Синтаксична організація простого речення в українській та англійській мовах.	2	0
3.	Семантико-синтаксичні особливості односкладних речень в українській та англійській мовах.	2	0
4.	Активні та пасивні конструкції в українській та англійській мовах: спільні та диференційні риси.	2	0
5.	Синтаксична організація складносурядних речень української та англійської мов.	2	0
6.	Синтаксична організація складнопідрядних речень української та англійської мов.	2	0
7.	Захист індивідуальних проектів.	2	12
СЕМІНАРИ			
8.	Особливості вираження предикативного центру двоскладного речення в українській та англійській мовах. Його синтаксичні трансформації під час перекладу.	2	6
9.	Зіставлення заперечних конструкцій в українській та англійській мовах і способи їх перекладу.	2	8
10.	Інфінітив у структурі речення української та англійської мов.	2	8
11.	Структурно-семантичні особливості складних речень в українській та англійській мовах. Відтворення чужого мовлення в порівнюваних мовах.	2	8
12.	Контрольна робота.	2	10
13.	Захист індивідуальних проектів.	2	12
	Всього:	26	64

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Лекція № 1.

Вступ до вивчення порівняльного синтаксису

Предмет і завдання курсу. Основні поняття мовної типології та контрастивної граматики. Типи синтаксичного зв'язку та семантико-синтаксичних відношень порівнювальних мов та засоби їх вираження.

Лекція № 2.

Синтаксична організація простого речення в українській та англійській мовах

Особливості структурування простого речення в порівнювальних мовах. Валентні особливості дієслів зіставляваних мов. Зіставна характеристика комунікативних та структурних типів простого речення в порівнюваних мовах. Повні та неповні речення в зіставляваних мовах. Проблема еліпсису. Особливості порядку слів у розповідному, питальному, заперечному реченнях англійської мови порівняно з українською.

Лекція № 3.

Семантико-синтаксичні особливості односкладних речень в українській та англійській мовах

Поняття про односкладність в українській та англійській мовах. Спільні структурно-семантичні різновиди односкладних речень у порівнюваних мовах. Специфічні для української мови структурно-семантичні різновиди односкладних речень. Англійські відповідники до деяких різновидів українських односкладних речень.

Лекція № 4.

Активні та пасивні конструкції в українській та англійській мовах: ізоморфні та аломорфні риси

Граматичний статус та репрезентація категорії стану в українській мові. Граматичний статус та репрезентація категорії стану в англійській мові. Різновиди, особливості будови та функціонування пасивних конструкцій в порівнюваних мовах..

Лекція № 5.

Синтаксична організація складносурядних речень української та англійської мов

Типи складносурядних речень в українській та англійській мовах. Групи сполучників сурядності в зіставляваних мовах. Особливі випадки структурно-семантичних розходжень. Проблема трактування безсполучникових речень.

Лекція № 6.

Синтаксична організація складнопідрядних речень української та англійської мов

Підходи до класифікації складнопідрядних речень в українській та англійській мовах. Типи сполучних засобів в зіставляваних мовах. Типи складнопідрядних речень в зіставляваних мовах. Групи сполучників підрядності. Особливі випадки структурно-семантичних розходжень.

Лекція № 7.

Захист індивідуальних проектів

ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Основна література

1. *Алексєєва І.О.* Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: [навч. посібник] / І.О. Алексєєва. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 328 с.
2. *Бровченко Т.О.* Основи контрактивного аналізу мов // Порівняльні дослідження граматики англійської, української та російської мов. – К.: Вища школа, 1982.
3. *Вихованець І.Р.* Граматика української мови. Синтаксис : [підручник] / І.Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
4. *Дудик П.С.* Синтаксис української мови : [підручник] / П.С. Дудик, Л.В. Прокопчук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 384 с.
5. *Жлуктенко Ю. О.* Порівняльна граматика української та англійської мов. – К., 1960. – 160 с.
6. *Загнітко А.П.* Теоретична граматика української мови: Синтаксис: [монографія] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – 662 с.
7. *Карабан В.І., Мейс Дж.* Переклад з української мови на англійську мову: [навч. посібник-довідник для студ. вищих закладів освіти]. / В.І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 608 с.
8. *Карамишева І.Д.* Контрастивна граматика англійської та української мов: [навч. посібник] / І. Д. Карамишева. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 336 с.
9. *Корунець І.В.* Порівняльна типологія англійської та української мов: [навч. посібник] / І.В. Корунець. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 464 с.
10. *Левицький А.Е.* Порівняльна граматика англійської та української мов: [підручник] / А.Е. Левицький. – К.: Видавн.-поліграф. центр “Київський університет”, 2008. – 264 с.
11. *Ніконова В.Г.* Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: [навч. посібник] / В.Г. Ніконова. – Вінниця : Нова книга, 2018. – 360 с.
12. *Павлов В.В.* Essentials of English syntax = Основи синтаксису англійської мови : [навч. посібн. для студ. фак-тів ін. мов] / В.В. Павлов. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2007. – 92 с.
13. *Шульжук К.Ф.* Синтаксис української мови : [підручник] / К.Ф. Шульжук. – К. : Вид. центр «Академія», 2004. – 408 с.
14. *Blokh M. Y.* Course in Theoretical English Grammar. – Moscow, 1983. – 326 p.
15. *Collins Cobuild: English Grammar.* – 3rd edition. – Harper Collins Publishers, 2011. – 918 p.
16. *Shevelov G. Y.* The syntax of modern literary Ukrainian. The simple sentence / George Y. Shevelev. – Netherlands : Mouton & Co, 1963. – 319 pp.

Додаткова література

1. *Аракин В.Д.* Сравнительная типология английского и русского языков: [учеб. пособие] – 3-е изд. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2005. – 232 с.
2. *Борисова О.В.* Трансформація вербалізації в англо-українському перекладі: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16/ Борисова Олесь Валеріївна. – К., 2005. – 279 с.
3. *Вежбицкая А.* Семантические универсалии и описание языков / А. Вежбицкая. – М.: Языки славянской культуры, 1999. – 783 с.
4. *Вихованець І.Р.* Нариси з функціонального синтаксису української мови / І.Р. Вихованець. – К.: Наук. думка, 1992. – 224 с.
5. *Дрінко Г.Г.* Спонукальні конструкції в англійській та українській мовах: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Донецьк, 2005.
6. *Зеленецький А.Л.* Сравнительная типология немецкого и русского языков / А.Л. Зеленецький, П. Ф. Монахов. – М. : Просвещение, 1983. – 240 с.
7. *Іваницька Н.Л., Іваницька Н.Б.* Формально-граматична і семантико-синтаксична структура простого речення в українській та англійській мовах. Посібник із спецкурсу. – Вінниця: Вид-во Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2004. – 94 с.
8. *Іванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г.* Теоретическая грамматика современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1981. – 285 с.

9. *Карабан В.І.* Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.
10. *Каушанская В.Л.* Грамматика английского языка (на английском языке). – Л.: Просвещение, 1973. – 320 с.
11. *Копров В.Ю.* Сопоставительный синтаксис русского и английского языков: [учебное пособие] / В.Ю. Копров. – Воронеж: Издательство «НАУКА-ЮНИПРЕСС», 2010. – 226 с.
12. *Корунець І.В.* Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 448 с.
13. *Кобринна Н.А. и др.* Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис / Н.А. Кобринна, Е.А. Корнеева, М.И. Оссовская, К.А. Гузеева. – СПб: СОЮЗ., 1999.– 496 с.
14. *Левицкий А.Э. и др.* Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков / А.Э. Левицкий, Н.Д. Борисенко, А.А. Борисов, А.А. Иванов, Л.Л. Славова. – К.: Освита Украины, 2009. – 360 с.
15. *Новое в зарубежной лингвистике.* – Вып. XXV. Контрастивная лингвистика. – М.: Прогресс, 1989. – 440 с.
16. *Основи перекладу: Граматичні та лексичні аспекти:* [навч. посіб.] / за ред. В.К. Шпака. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2007. 310 с.
17. *Петрова Е.С.* Сложное предложение в английском языке. Варианты формы, значения и употребления: учеб. Пособие. – М.: ГИС; СПб: Филол. ф-т СПбГУ, 2002. – 136 с.
18. *Потапенко С. І., Харитонов І. К.* Сучасний англійський синтаксис: Теорія і практика: [практ. посіб. для студ.]. – Ніжин, 1997. – 112 с.
19. *Приходько А.М.* Синтаксис складного речення для германістів / А.М. Приходько. – Запоріжжя: ЗДУ, 1998. – 282 с.
20. *Савченко А.Н.* Сравнительная грамматика индоевропейских языков: [учеб. пособие]. / А.Н. Савченко. – М.: Высш. школа, 1974. – 412 с.
21. *Селивестрова О.Н.* Контрастивная синтаксическая семантика. Опыт описания / О.Н. Селивестрова. – М.: Наука, 1990. – 150 с.
22. *Смирницкий А.С.* Синтаксис английского языка / А.И. Смирницкий. М.: Изд-во лит. на иностр. яз., 1957. – 286 с.
23. *Харитонов І. К.* Теоретична граматики сучасної англійської мови. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 160 с.
24. *Швачко Т. Т., Тереньтьев П. В., Швачко С. А.* Введение в сравнительную типологию английского, русского и украинского языков. – К., 1977.
25. *Fries C.* The Structure of English. An Introduction to the Construction of English Sentences. – London, 1963.
26. *Quirk R., Greenbaum S., Leech G.* A University Grammar of English. – Moscow, 1982.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1

Особливості вираження предикативного центру двоскладного речення в українській та англійській мовах. Його синтаксичні трансформації під час перекладу

Студент повинен знати:

1. Особливості структурування простого речення в українській та англійській мовах.
2. Структурні типи підмета в українській та англійській мовах: спільні та диференційні моделі.
3. Структурні типи присудка в порівнюваних мовах: спільні та диференційні моделі.
4. Складений іменний присудок. Склад, функції та типи зв'язок у порівнюваних мовах.
5. Порівняльна характеристика подвійного присудка в українській та англійській мовах.
6. Предикативний синтаксичний зв'язок та засоби його вираження в порівнюваних мовах.

Література

Для обов'язкового опрацювання:

1. *Алексеева І.О.* Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: [навч. посібник] / І.О. Алексеева. – Вінниця : Нова книга, 2007. – С. 250-264.
2. *Великодська О.О.* Адекватність перекладу та застосування трансформацій присудка під час перекладу // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – 2012. – Вип. 29. – С. 23-31.
3. *Вихованець І.Р.* Граматика української мови. Синтаксис : [підручник] / І.Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – С 72-81.
4. *Жлуктенко Ю. О.* Порівняльна граматика української та англійської мов. – К.: Рад. шк., 1960. – С. 122-131.
5. *Карабан В.І., Мейс Дж.* Переклад з української мови на англійську мову: [навч. посібник-довідник для студ. вищих закладів освіти]. / В.І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 40-45; 176-184 (до п.4); 194; 197-211 (без вправ); 309-310.
6. *Карамішева І.Д.* Контрастивна граматика англійської та української мов: [навч. посібник] / І. Д. Карамішева. – Вінниця: Нова книга, 2017. – С. 272-279.
7. *Кёрквуд Г.В.* Перевод как основа контрастивного лингвистического анализа / Г.В. Кёрквуд // Новое в зарубежной лингвистике. – Вып. XXV. Контрастивная лингвистика. – М.: Прогресс, 1989. – С. 342-349.
8. *Корунець І.В.* Порівняльна типологія англійської та української мов: Навч. посібник. – Вінниця: Нова книга, 2004. – С 324-328; 343-350.
9. *Nichols J.* Secondary predicates / Johanna Nichols // Proceedings of the Berkeley Linguistics Society. – 1978. – № 4 – Р. 114-127.
10. *Shevelov G. Y.* The syntax of modern literary Ukrainian. The simple sentence / George Y. Shevelev. – Netherlands : Mouton & Co, 1963. – Р.

Додаткова:

1. *Аракин В.Д.* Сравнительная типология английского и русского языков: [учеб. пособие] – 3-е изд. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2005. – С. 161-167.
2. *Вихованець І.Р.* Нариси з функціонального синтаксису української мови / І.Р. Вихованець. – К.: Наук. думка, 1992. – С 63-72; 88-92.
3. *Загнітко А.П.* Теоретична граматика української мови: Синтаксис: [монографія] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – С.
4. *Іваницька Н.Л., Іваницька Н.Б.* Формально-граматична і семантико-синтаксична структура простого речення в українській та англійській мовах. Посібник із спецкурсу. – Вінниця: Вид-во Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2004. – С. 48-55.
5. *Каушанская В.Л.* Грамматика английского языка (на английском языке). – Л.: Просвещение,

1973. – 225-246 с.

6. Кобрин Н.А. и др. Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис. – СПб: СОЮЗ., 1999. – С. 229-232; 247-268.
7. Левицький А.Е. Порівняльна граматики англійської та української мов: [підручник] / А.Е. Левицький. – К.: Видавн.-поліграф. центр “Київський університет”, 2008. – С. 206-210.
8. Левицький А.Э. и др. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков / [А.Э. Левицкий, Н.Д. Борисенко, А.А. Борисов, А.А. Иванов, Л.Л. Славова] – К.: Освита Украины, 2009. – 360 с.
9. Ніконова В.Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: [навч. посібник] / В.Г. Ніконова. – Вінниця : Нова книга, 2018. – С. 128-132.
10. Павлов В.В. Essentials of English syntax = Основи синтаксису англійської мови : [навч. посібн.] / В.В. Павлов. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2007. – С. 9-26.
11. Смирницкий А.С. Синтаксис английского языка / А.И. Смирницкий. М.: Изд-во лит. на иностр. яз., 1957. – С. 111-156.
12. Харитонов І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 160 с.
13. Blokh M. Y. Course in Theoretical English Grammar. – Moscow, 1983. – 326 p.
14. Fries C. The Structure of English. An Introduction to the Construction of English Sentences. – London, 1963.

Завдання

I. Опрацюйте матеріал про деякі особливості оформлення присудка в англійській та російській мовах: Аполлова М.А. Specific English (Грамматические трудности перевода). – М.: «Международ. отношения», 1977. – С. 29-35; 43-44; 59 (від останнього абзацу)-63.

Поміркуйте, чи релевантні викладені там спостереження щодо співвідношення присудка в українській та англійській мовах. Укладіть зорову опору (схема, таблиця, скетчнотатка тощо) щодо кореляції англійських дієслів *to be* та *to have* з українськими дієсловами.

II. Практичні завдання (письмово):

1. Баранова С.В. Практикум з порівняльної граматики англійської та української мов : навч. посіб. / С.В. Баранова. – Суми : Сумський державний університет, 2011. – С. 91-95: Впр. 112, 114, 120, 121.
2. Аполлова М.А. Specific English (Грамматические трудности перевода). – М.: «Международ. отношения», 1977.: Впр. IX с. 41, IV с. 47, II с. 64, VI с. 67. – *Речення в усіх вправах перекладати українською мовою!*

III. Індивідуальне завдання (письмово):

Опрацюйте уривок (20-30 сторінок) з будь-якого сучасного українського роману та його перекладу англійською. **Романи чи уривки у всіх мають бути різні!**

1. Випишіть 15 речень, у яких під час перекладу відбулися трансформації присудка (простий → складений іменний, простий → складений дієслівний, складений іменний → простий, подвійний → складений іменний тощо)
2. Поміркуйте: Чим зумовлені ці трансформації? Чи можна було б перекласти ці речення без трансформування присудка? Якщо ні, то чому? Якщо так, то запропонуйте свій варіант перекладу; порівняйте його з наявним.
3. Випишіть з обраного уривка всі речення, у яких під час перекладу відбулися трансформації підмета (якщо такі речення є).
4. Поміркуйте: Чому трансформації присудка під час перекладу з української англійською відбуваються частіше, ніж трансформації підмета?

Семінарське заняття № 2

**Зіставлення заперечних (двоскладних і односкладних) конструкцій
в українській та англійській мовах і способи їх перекладу**

Студент повинен знати:

1. Граматичні засоби вираження заперечення в українській та англійській мовах.
Типи заперечних речень в обох мовах.
2. Лексико-граматичні засоби вираження заперечення в українській та англійській мовах.
3. Словотвірні засоби вираження заперечення в українській та англійській мовах.

Література

Для обов'язкового опрацювання:

1. *Вашист К.М.* Різномірні засоби вираження негати в мові [Текст] / К.М. Вашист, С.О. Швачко, Л. Хантер // Філологічні трактати. – 2015. – Т.7, №2. – С. 70-76.
2. *Дудик П.С.* Синтаксис української мови : [підручник] / П.С. Дудик, Л.В. Прокопчук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – С. 72-75; 130-170.
3. *Діброва В.А.* Синтаксичний рівень реалізації заперечення: not /не (ні) в англійській та українській мовах / В.А. Діброва // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 9. Сучасні тенденції розвитку мов. – Вип. 5: збірник наукових праць / за ред. В. І. Гончарова – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – С. 81-87.
4. *Жлуктенко Ю. О.* Порівняльна граматики української та англійської мов. – К.: Рад. шк., 1960. – С. 121-122.
5. *Корунець І.В.* Порівняльна типологія англійської та української мов: Навч. посібник. – Вінниця: Нова книга, 2004. – С 325-342.
6. *Паславська А.* Моно- та полінегати в мові: Типологічний аналіз / А. Паславська // Іноземна філологія. Український науковий збірник. – 2011. – Вип. 123. – С. 38-44.
7. *Shevelov G.Y.* The syntax of modern literary Ukrainian. The simple sentence / George Y. Shevelev. – Netherlands : Mouton & Co, 1963. – P.

Додаткова:

1. *Аракин В.Д.* Сравнительная типология английского и русского языков: [учеб. пособие] – 3-е изд. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2005. – С. 170-185.
2. *Баган М.П.* Односкладні буттєві заперечні речення в сучасному українському мовленні та фольклорній традиції / М. Баган // Проблеми гуманітарних наук. Філологія. – 2014. – Вип. 34. – С. 4-16.
3. *Войналович Л.П.* Функціонування заперечення в сучасній англійській мові // Наукові записки Національного університету “Острозька академія” – Сер. “Філологічна”. – 2016. – Вип. 61. – С. 33-34.
4. *Загнітко А.П.* Теоретична граматики української мови: Синтаксис: [монографія] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – С. 116-117; 188-210.
5. *Кобрин Н.А. и др.* Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис. – СПб: СОЮЗ., 1999. – С. 243-247.
6. *Кобченко Н.* Структурно-семантична типологія речень з прономінативно-інфінітивним комплексом в українській мові / Н. Кобченко // Українська мова. – 2012. – № 1. – С. 39-51.
7. *Левицький А.Е.* Порівняльна граматики англійської та української мов: [підручник] / А.Е. Левицький. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008. – С. 199-201.
8. *Левицкий А.Э. и др.* Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков / [А.Э. Левицкий, Н.Д. Борисенко, А.А. Борисов, А.А. Иванов, Л.Л. Славова] – К.: Освита Украины, 2009. – 360 с.

9. Паславська А. Типологія лексико-граматичних засобів вираження заперечення / А. Паславська // Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер.: Мовознавство. – 2005. – № 2. – С. 85-92.
10. Швачко Т.Т., Тереньтьев П.В., Швачко С.А. Введение в сравнительную типологию английского, русского и украинского языков. – К., 1977. – С. 134-136.
11. Fries C. The Structure of English. An Introduction to the Construction of English Sentences. – London, 1963.

Завдання

I. Перекладіть речення англійською мовою. Якщо можливі варіанти перекладу, наведіть усі. Порівняйте засоби вираження заперечення та порядок слів в оригінальних реченнях і перекладах.

1. *Та які у вас гріхи можуть бути, тату! Ви жили по-божому та нікому не робили кривди* (А. Чайковський). 2. *Не я придумав ювілеї* (І. Жиленко). 3. *Але не дуже радісно зустрів її південь* (М. Хвильовий). 4. *Ніякий він не син!* (В. Шкляр). 5. *Більше вона ні слова не сказала матері* (Гр. Тютюнник). 6. *Чорта з два я їх ловитиму за спасибі!..* (М. Кропивницький). 7. *Вирішив не снідати: хіба можна до служби божої хоч рісочку до рота брати?!* (Г. Косинка). 8. *Як прекрасно було б не знати душевного сум'яття* (П. Загребельний). 9. *На жаль, я не маю з ким порадитися* (Ю. Винничук). 10. *Так ніхто не кохав* (В. Сосюра). 11. *Усім потрібна хороша робота, ніхто не любить роботодавців* (С. Жадан). 12. *Ніхто ніколи не торкався мене... Ніхто ніколи не питав у мене ні про що... Ніхто ніколи не розповідав мені казки, не тримав на колінах, не витирав з обличчя сліз, не годував з ложечки...* (І. Роздобудько). 13. *Ніколи він не дійде до Львова...* (І. Багрянний). 14. *Вона ніколи не приховувала своїх вчинків та намірів, правда, іноді про них не повідомляла* (Л. Денисенко). 15. *Та, зрештою, люди ніколи й нікому не встигають ані подякувати за добро, ані відплатити за свої образи. Нікому. Навіть собі. І майже ніколи не є навпаки* (М. Матіос).

II. Згрупуйте односкладні речення за типами. Наведіть еквівалентні їм за змістом англійські речення. Проаналізуйте, які трансформації відбуваються під час перекладу кожного типу односкладних заперечних речень.

1. *І раптом повстанців не стало* (І. Ле). 2. *Яшківі не спалося* (А. Головка). 3. *Не пригадуї, що було! Не треба дотикатись до заглухлих ран!* (В. Симоненко). 4. *З моєї шкіри не зробили ридикюля* (Л. Костенко). 5. *Коли б не спіткнулись, не впасти, дійти, увійти, досягти!* (М. Рильський). 6. *Не треба робити спідницю довшою, так добре* (О. Коломієць). 7. *Не починайся. Ні з очей, Ні з губ мені не починайся. В Холодній Балці сон тече – Не снись. Не звись. Не називайся* (М. Вінграновський). 8. *Дарованому коневі в зуби не заглядають* (Нар. тв.) 9. *Дозиметром не виміряєш дози тотального спустошення душі* (Л. Костенко). 10. *Дивишся і не надивишся, дишеш і не надишеши тим чистим, гарячим і пахучим повітрям* (Леся Українка). 11. *Тікати було нікуди* (М. Коцюбинський). 12. *Але ж у нього немає човна* (В. Нестайко). 13. *Без рушниці не варто пускатися в мандри* (Ю. Винничук). 14. *Наказ є наказ, – каже солдат, – і тобі нічого тут більше шукати* (Ірина Вільде). 15. *Ще концерт не починався, і нікого не пускали всередину, бо почнуть там шуміти* (В. Медвідь). 16. *Роздумувати було ніколи* (О. Ірванець). 17. *Поетів ніколи не був мільйон* (Л. Костенко). 18. *У нічному місті не було ні душі* (В. Даниленко). 18. *За вікном ніяких ознак ранку* (Є. Кононенко). 19. *Тут немає чим пишатись, я згоден і я цим не пишаюся* (Ю. Андрухович). 20. *А Томасові Андерсу втрачати нічого* (Post Поступ. – 2012. – № 2). 21. *Пити не хотілось зовсім* (О. Денисюк). 22. *Я скоро помру. Мені нема чого брехати* (Л. Дереш). 23. *Не голоси за проминулим, прожитим днем не дорожи* (І. Жиленко). 24. *Падає дощ, а у мене нема парасолі. Стає враз дуже холодно. Сховатися ніде* (М. Бриних). 25. *І не було кінця вечірнім зорям* (І. Жиленко).

III. Опрацюйте статтю Баган М. Заперечні предикативи як особливий різновид лексико-граматичних засобів вираження заперечення / М. Баган // Наукові записки Вінницького держ.

пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. – Серія: Філологія (мовознавство). – 2014. – Вип. 19. – С. 3-8. **Випишіть з неї усі приклади й перекладіть їх англійською мовою. Які синтаксичні трансформації відбулися під час перекладу? Чим це зумовлено?**

Укладіть зорову опору (схема, таблиця, скетчнотатка тощо) “Особливості перекладу українських речень із заперечними предикативами”.

IV. Індивідуальне завдання (письмово):

Опрацюйте уривок (20-30 сторінок) з будь-якого англomовного роману та його перекладу українською. **Романи чи уривки у всіх мають бути різні!:**

1. Випишіть з англomовного роману 10 речень, у яких заперечення виражене часткою *not* з допоміжним дієсловом, та 10 речень, у яких заперечення виражене словами *no, nobody, nothing, never* тощо.
2. Випишіть переклади цих речень. Порівняйте структуру та порядок слів оригінальних речень і перекладів. Чи відбуваються синтаксичні трансформації або зміна порядку слів під час перекладу? Чим це зумовлено?
3. Чи можна було б перекласти ці речення по-іншому? Якщо ні, то чому? Якщо так, то запропонуйте свій варіант перекладу; порівняйте його з наявним.
4. Сформулюйте спільні й диференційні риси порядку слів у заперечних реченнях української та англійської мов.

Семінарське заняття № 3

Інфінітив у структурі речення української та англійської мов

Студент повинен знати:

1. Граматичну специфіку й синтаксичні функції інфінітива в українській мові.
2. Граматичну специфіку й синтаксичні функції інфінітива в англійській мові.
3. Різновиди специфічних для англійської мови інфінітивних конструкцій та шляхи їх відтворення українською мовою.

Література

Для обов'язкового опрацювання:

1. Абабілова Н.М., Сидоренко Ю.І. Шляхи відтворення англійських інфінітивних конструкцій засобами української мови // Мова і культура. – 2011. – Вип. 14. – С. 368-374.
2. Вдовенко Т.А., Войналович Л.П. Функціональні особливості інфінітива в сучасній англійській мові // Наукові записки Нац. ун-ту “Острозька академія” – Сер. “Філологічна”. – 2017. – Вип. 64. – С. 83-85.
3. Загнітко А.П. Український інфінітив у структурі простого речення: типологія функцій і семантика // Вісник Львівського ун-ту. Сер. філологічна. – 2004. – Вип. 34. – Ч. I. – С. 3-10.
4. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову: [навч. посібник-довідник для студ. вищих закладів освіти]. / В.І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 168-170; 270-272.
5. Карамішева І.Д. Контрастивна грамати́ка англійської та української мов: [навч. посібник] / І. Д. Карамішева. – Вінниця: Нова книга, 2017. – С. 286-291.
6. Каушанская В.Л. Грамматика английского языка (на английском языке). – Л.: Просвещение, 1973. – С. 185-203.
7. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов: [навч. посібн.]. – Вінниця: Нова книга, 2004. – С 355, 364, 366, 368-370.
8. Shevelov G.Y. The syntax of modern literary Ukrainian. The simple sentence / George Y. Shevelev. – Netherlands : Mouton & Co, 1963. – P.

Додаткова:

1. Бик І.С. Основи перекладу для студентів факультетів міжнародних відносин: [навч. посіб.]. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – С. 142-144.
2. Дудик П.С. Синтаксис української мови : [підручник] / П.С. Дудик, Л.В. Прокопчук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – С. 106-121.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.
4. Кобрин Н.А. и др. Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис. – СПб: СОЮЗ., 1999. – С. 77-97, 312-315, 317-318, 326.
5. Ковалева Л.М. Английская грамматика: предложение и слово / Л.М. Ковалева. – Иркутск, 2008. – 303-327.
6. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник] / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2003. – С. 253-268.
7. Основи перекладу: Граматичні та лексичні аспекти: [навч. посіб.] / за ред. В.К. Шпака. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2007. – С. 99-114.
8. Сич В.Ф. Синтаксичні функції інфінітива / В.Ф. Сич // Укр. мова і літ. в шк. – 1972. – № 3. – С. 24-31.
9. Шанаева Н.В. Основные грамматические трудности в английском языке. – Новосибирск: Наука, 1989. – С. 42-43.
10. Blokh M. Y. Course in Theoretical English Grammar. – Moscow, 1983. – Pp. 102-108.
11. Fries C. The Structure of English. An Introduction to the Construction of English Sentences. – London, 1963.

Завдання

I. Укладіть зорову опору (схема, таблиця, скетчнотатка тощо) “Спільні й диференційні синтаксичні функції інфінітива в українській та англійській мовах”.

II. Практичні завдання (письмово):

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник] / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2003. – Ех. I (sentences 1-10), р. 255, ex. II (sentences 1-10), р. 258, ex. III (sentences 1-10), р. 261, ex. IV (sentences 1-10), р. 268; ex. IV (sentences 1-10), р. 262 (+ випишіть з усієї вправи речення, що містять стилістичні огріхи. Виправте їх та перекладіть англійською мовою).

III. Індивідуальне завдання (письмово):

1. З будь-якого сучасного українського роману випишіть 10 речень з інфінітивом у ролі різних членів речення. З перекладу цього роману випишіть відповідники цих речень. **Романи в усіх мають бути різні!**
2. Порівняйте структури оригінальних речень та їх перекладів. Чи відбулися синтаксичні трансформації? Якщо так, то які саме? Чим це зумовлено?
3. Чи можна було б перекласти ці речення в інший спосіб? Якщо так, то запропонуйте свій варіант перекладу; порівняйте його з наявним.

Семінарське заняття № 4

**Структурно-семантичні особливості складних речень в українській та англійській мовах.
Відтворення чужого мовлення в порівнюваних мовах**

Студент повинен знати:

1. Спільні й диференційні семантико-синтаксичні типи складносурядних речень в українській та англійській мовах.

2. Корпуси сполучників сурядності в українській та англійській мовах. Функційні кореляції між сполучниками сурядності порівнюваних мов.
3. Спільні й диференційні семантико-синтаксичні типи складнопідрядних речень в українській та англійській мовах.
4. Корпуси сполучників підрядності в українській та англійській мовах. Функційні кореляції між сполучниками підрядності порівнюваних мов.
5. Питання про безсполучникове складне речення в українській та англійській граматичній традиції.
6. Типи конструкцій з чужим мовленням в українській мові.
7. Типи конструкцій з чужим мовленням в англійській мові.

Література

Для обов'язкового опрацювання:

1. *Алексеева І.О.* Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: [навч. посібник] / І.О. Алексеева. – Вінниця : Нова книга, 2007. – С. 301-315.
2. *Вихованець І.Р.* Граматика української мови. Синтаксис : [підручник] / І.Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – С. 279-351.
3. *Жлуктенко Ю.О.* Порівняльна граматика української та англійської мов / Ю.О. Жлуктенко. – К.: Рад. шк., 1960. – С. 138-156.
4. *Карабан В.І., Мейс Дж.* Переклад з української мови на англійську мову: [навч. посібник-довідник для студ. вищих закладів освіти]. / В.І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця: Нова книга, 2003. – С. 171-172; 229; 274-275; 286-289.
5. *Карамішева І.Д.* Контрастивна граматика англійської та української мов: [навч. посібник] / І. Д. Карамішева. – Вінниця: Нова книга, 2017. – С. 300-309; 312-323.
6. *Корунець І.В.* Порівняльна типологія англійської та української мов: Навч. посібник. – Вінниця: Нова книга, 2004. – С 390-445.
7. *Шитик Л.* Синкретизм конструкцій із чужою мовою / Л. Шитик // Лінгвістичні студії. – Вінниця: ДоНУ, 2011. – Вип. 22. – С. 229-237.

Додаткова:

1. *Дудик П.С.* Синтаксис української мови : [підручник] / П.С. Дудик, Л.В. Прокопчук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – С. 243-305.
2. *Загнітко А.П.* Теоретична граматика української мови: Синтаксис: [монографія] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – С. 338-432.
3. *Кобрина Н.А. и др.* Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис. – СПб: СОЮЗ., 1999. – С. 362-364.
4. *Каушанская В.Л.* Грамматика английского языка (на английском языке). – Л.: Просвещение, 1973. – 279-296 с.
5. *Кобрина Н.А. и др.* Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис. – СПб: СОЮЗ., 1999. – С. 327-359.
6. *Ніконова В.Г.* Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: [навч. посібник] / В.Г. Ніконова. – Вінниця : Нова книга, 2018. – С. 144-165.
7. *Основи перекладу: Граматичні та лексичні аспекти:* [навч. посіб.] / за ред. В.К. Шпака. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2007. – С. 156-164.
8. *Павлов В.В.* Essentials of English syntax = Основи синтаксису англійської мови : [навч. посібн.] / В.В. Павлов. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2007. – С. 56-85.
9. *Петрова Е.С.* Сложное предложение в английском языке. Варианты формы, значения и употребления: учеб. Пособие. – М.: ГИС; СПб: Филол. ф-т СПбГУ, 2002. – 136 с.
10. *Приходько А.М.* Синтаксис складного речення для германістів / А.М. Приходько. – Запоріжжя: ЗДУ, 1998. – 282 с.
11. *Харитонов І. К.* Теоретична граматика сучасної англійської мови. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – С. 112-128.

12. *Blokh M. Y.* Course in Theoretical English Grammar. – Moscow, 1983. – Pp 288-361.
13. *Fries C.* The Structure of English. An Introduction to the Construction of English Sentences. – London, 1963.

Завдання

I. Практичні завдання (письмово):

1. Баранова С.В. Практикум з порівняльної граматики англійської та української мов : [навч. посіб.] / С.В. Баранова. – Суми : Сумський держ. ун-т, 2011. – С. 111-112: Впр. 140, 141.
2. *Корунець І.В.* Порівняльна типологія англійської та української мов: Навч. посібник. – Вінниця: Нова книга, 2004. – Ех. VII р. 454.
3. **Перекладіть речення українською мовою. Проаналізуйте синтаксичні трансформації, що відбулися під час перекладу. Основи перекладу: Граматичні та лексичні аспекти.** [навч. посіб.] / за ред. В.К. Шпака. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2007. – С. 165-166.

II. Індивідуальне завдання (письмово):

1. З будь-якого сучасного українського роману випишіть 5 складнопідрядних займенниково-співвідносних речень. З перекладу цього роману випишіть відповідники цих речень. ***Романи в усіх мають бути різні!*** Порівняйте структури оригінальних речень та їх перекладів. Чи відбулися синтаксичні трансформації? Якщо так, то які саме? Чим це зумовлено? Чи можна було б перекласти ці речення в інший спосіб? Якщо так, то запропонуйте свій варіант перекладу; порівняйте його з наявним.
2. З будь-якого сучасного українського роману випишіть 5 фрагментів, що ілюструють різні способи передання чужого мовлення (пряма мова, непряма мова, вільна пряма мова, внутрішня пряма мова, невластне-пряма мова). З перекладу цього роману випишіть відповідники цих фрагментів. ***Романи в усіх мають бути різні!*** Чи збережені способи передання чужого мовлення в перекладі? Якщо ні, то які трансформації відбулися? Чим це зумовлено? Чи можна було б перекласти ці речення в інший спосіб? Якщо так, то запропонуйте свій варіант перекладу; порівняйте його з наявним.

Семінарське заняття № 5

Контрольна робота

Письмове виконання завдань:

I блок завдань – має на меті виявити рівень засвоєння засадничих принципів контрастивної граматики, знання ізоморфних та аломорфних рис синтаксичної будови української та англійської мов, усвідомлення загальних підходів до відтворення безеквівалентних синтаксичних конструкцій іншою мовою.

II блок запитань – спрямований з'ясувати ступінь володіння навичками відтворення безеквівалентних синтаксичних конструкцій іншою мовою.

Семінарське заняття № 6

Захист індивідуальних проектів

Форма проведення:

Виступи з презентаціями та подання оформлених згідно з вимогами робіт на перевірку.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПРОЕКТУ

Виконайте міні-дослідження особливостей відтворення певних синтаксичних конструкцій української мови засобами англійської мови. **Матеріал дослідження – не менше, ніж 40 одиниць.**

Перелік орієнтовних тем*

**Можна обрати власну тему, але її обов'язково треба узгодити з викладачем до 10-го тижня. Темати у всіх мають бути різні. Можливо, щоб 2 студенти обрали ту саму тему, але вони повинні її виконувати на матеріалі різних романів.*

1. Особливості відтворення українських спонукальних речень засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
2. Особливості відтворення українських питальних речень, що містять питальні частки, засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
3. Особливості відтворення українських загально заперечних речень засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
4. Особливості відтворення українських частково заперечних речень засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
5. Особливості відтворення українських односкладних неозначено-особових речень засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
6. Особливості відтворення українських односкладних узагальнено-особових речень засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
7. Особливості відтворення українських односкладних безособових речень, головний член яких виражений дієслівними формами на *-но*, *-то*, засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
8. Особливості відтворення українських односкладних безособових речень, головний член яких виражений залежним інфінітивом, засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
9. Особливості відтворення українських односкладних безособових речень, головний член яких виражений словом категорії стану (прedikативним прислівником), засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
10. Особливості відтворення українських односкладних безособових речень, головний член яких виражений безособовим дієсловом, засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
11. Особливості відтворення українських односкладних генітивних речень засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
12. Особливості відтворення українських конструкцій з прономінативно-інфінітивним комплексом (на зразок *ніде сісти/ немає де сісти*) засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
13. Особливості відтворення українських двоскладних речень зі складеним підметом засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
14. Особливості відтворення українських двоскладних речень з ускладненим присудком засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
15. Особливості відтворення українських двоскладних речень з подвійним присудком (дуплексивом) засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
16. Особливості відтворення українських парцельованих речень засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
17. Особливості відтворення українських речень, ускладнених відокремленими обставинами, вираженими дієприслівниковими зворотами, засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
18. Особливості відтворення українських речень, ускладнених відокремленими уточнювальними обставинами, засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
19. Особливості відтворення українських речень, ускладнених порівняльними зворотами, засобами англійської мови (на матеріалі роману...)

20. Особливості відтворення українських складносурядних речень з повторюваними сполучниками (*і...і, ні...ні, або...або* тощо) засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
21. Особливості відтворення українських складносурядних речень з приєднувально-уточнювальними сполучниками (*тобто, а саме, зокрема* тощо) засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
22. Особливості відтворення українських складносурядних речень з градаційними семантико-синтаксичними відношеннями засобами англійської мови (на матеріалі роману...)
23. Особливості відтворення українських складнопідрядних займенниково-співвідносних речень симетричної структури засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
24. Особливості відтворення українських складнопідрядних займенниково-співвідносних речень несиметричної структури засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)
25. Особливості відтворення українських складнопідрядних речень з підрядною супровідною засобами англійської мови (на матеріалі роману ...)

Вимоги до оформлення

Структура роботи:

- Вступ (обґрунтування вибору теми й матеріалу дослідження, мета й завдання роботи, об'єкт, предмет, методи, матеріал дослідження (бібліографічний опис роману та його перекладу))
- Опис результатів дослідження (до аналізу потрібно залучити **не менше, ніж 40 одиниць**)
- Висновки (узагальнення результатів дослідження, перспективи дослідження)
- Список використаних джерел
- Додатки (за потреби)

Технічні вимоги: Times New Roman 14 кегль, відступ 1,5, без інтервалів між абзацами.

Роздруковану копію здають на занятті, електронну надсилають на адресу

n.kobchenko@ukma.edu.ua

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль знань відбувається під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами певних розділів (тем) навчальної програми, а також виконання ними конкретних завдань. Формами поточного контролю з дисципліни «Порівняльний синтаксис» є опитування, обговорення законспектованих статей, дискусії щодо викладених у них наукових проблем, перевірка практичних завдань, контрольна робота. Поточний контроль передбачає оцінювання кожного виду робіт, зазначених в «Умовах визначення навчального рейтингу», та відбувається відповідно до чітко визначених критеріїв (див. наступний розділ).

Підсумковий контроль з дисципліни передбачає захист індивідуального проекту.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ, УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Оцінювання знань і вмінь студентів, набутих під час вивчення дисципліни, здійснюється за загальноуніверситетською рейтинговою системою.

Рейтингова оцінка з дисципліни «Порівняльний синтаксис» (максимум – 100 балів) є комплексною характеристикою компетентності студента, яка враховує результати поточної семестрової роботи, разом з контрольними (поточними й підсумковими) заходами.

Поточна семестрова оцінка є сумою балів, отриманих студентом за виконання видів робіт, передбачених умовами визначення навчального рейтингу з дисципліни (див. таблиці: «**Умови визначення навчального рейтингу**» та «**Критерії оцінювання знань і вмінь з дисципліни**»).

У разі отримання рейтингової оцінки **30-59 балів** студент має право на двократне перескладання дисципліни – викладачеві та комісії; **рейтингова оцінка з дисципліни, отримана шляхом перескладання, не може перевищувати 60 балів.**

У разі отримання рейтингової оцінки **меншої, ніж 30 балів**, студент не допускається до перескладання дисципліни.

Умови визначення навчального рейтингу

Види робіт	Кіл-сть	Максимум балів за 1	Разом
Робота в семестрі:			
Семінарські заняття	4	10	40
Контрольна робота	1	20	20
Портфоліо	1	10	10
Індивідуальний проект (залікова робота)	1	30	30
Разом			100

Критерії оцінювання знань і вмінь з дисципліни

Види робіт	Кіл-ть балів	Критерії оцінювання
Семінар	6	Персональна участь в обговоренні проблематики семінару або групова робота над поставленою проблемою.
10+6=4	4	Виконане письмове домашнє завдання та законспектовані статті.
Контрольна робота	20	4 відкриті теоретичні запитання по 3 бали. 2 завдання практичного характеру по 4 бали.

Портфоліо	10	Збірка виконаних індивідуальних домашніх завдань, законспектованих матеріалів або укладених зорових опор до кожного семінару; самостійно дібрані до тем, винесених на семінарські заняття, наукові статті, автореферати чи інші матеріали (по 1-2); зафіксовані результати групової роботи під час семінарських занять.
	0	Відсутність портфоліо або його ідентичність з портфоліо іншого студента.
Індивідуальний проект	0	Завдання не виконане або містить плагіат.
30=10+15+5	10	Презентація проекту. 10 = 2x5 (SIREL) – по 2 бали за дотримання кожної з 5-ти вимог: S (structure) – логіка викладу матеріалу I (information) – інформативність R (relevance) – відповідність темі, науковому жанру E (engagement) – залученість аудиторії L (language) – мовне оформлення
	15	Логічний та послідовний виклад результатів виконаного завдання проблемно-пошукового характеру, умотивовані висновки, що ґрунтуються на достатній кількості фактичного матеріалу (40 досліджуваних одиниць).
	5	Мовне оформлення та дотримання технічних вимог.

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
81 – 90	добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70			D (задовільно)
60 – 65	задовільно		E (достатньо)
30 – 59	незадовільно	не зараховано	F (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			FX (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)